

ภาพที่ ๒ แสดงที่ตั้งขอบเขตการปกครองของอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอแวงใหญ่มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๕ ตำบล ๕๒ หมู่บ้าน (ดังตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ตำบล	แวงใหญ่	คอนนิม	โนนสะอาด	โนนทอง	ใหม่บำเพ็ญ
หมู่ที่/ชื่อบ้าน	ม.๑ แวงใหญ่	ม.๑ คอนนิม	ม.๑ โนนสะอาด	ม.๑ โนนทอง	ม.๑ ใหม่บำเพ็ญ
	ม.๒ ดอนบาลไท	ม.๒ โนนใหญ่	ม.๒ นาโพธิ์	ม.๒ รัตนะ	ม.๒ หนองแดง
	ม.๓ หัวหนองแวง	ม.๓ โนนสวรรค์	ม.๓ กุดหมากเห็บ	ม.๓ สีหนาท	ม.๓ ดอนหัน
	ม.๔ หนองกระรอก	ม.๔ ดงบัง	ม.๔ กุดหมากเห็บ	ม.๔ โนนข้า	ม.๔ โนนจันทิก
	ม.๕ บะแค	ม.๕ ป่าแดง	ม.๕ ห้วยบง	ม.๕ โนนแดง	ม.๕ โจดใหญ่
	ม.๖ แวงพัฒนา	ม.๖ ดอนโจด	ม.๖ วังหว้า	ม.๖ ชีต้าวังเวิน	ม.๖ โสกไผ่
	ม.๗ เมืองทอง	ม.๗ โคกสว่าง	ม.๗ ตลาดน้อย	ม.๗ หนองแขง	ม.๗ ถลุงเหล็ก
		ม.๘ โนนแก่น้อย	ม.๘ นาโพธิ์	ม.๘ ป่าไม้งาม	ม.๘ หนองท่อม
		ม.๙ คอนนิมพัฒนา	ม.๙ นาโพธิ์	ม.๙ แสงอรุณ	ม.๙ โสกเหลื่อม
			ม.๑๐ กุดหมากเห็บ	ม.๑๐ โนนทองใต้	ม.๑๐ ท่าเยี่ยม
			ม.๑๑ กุดหมากเห็บ	ม.๑๑ รัตนะวดี	ม.๑๑ โนนโพธิ์
					ม.๑๒ ห้วยแก
					ม.๑๓ รมโพธิ์ทอง
					ม.๑๔ ใหม่บำเพ็ญพัฒนา

ที่มา : ที่ทำการอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น , ๒๕๖๒

การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอแวงใหญ่ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ แห่ง ได้แก่

๑. เทศบาลตำบลแวงใหญ่

ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแวงใหญ่ทั้งตำบล

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนิม

ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคอนนิมทั้งตำบล

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลใหม่บำเพ็ญ

ครอบคลุมพื้นที่ตำบลใหม่บำเพ็ญทั้งตำบล

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง

ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนทองทั้งตำบล

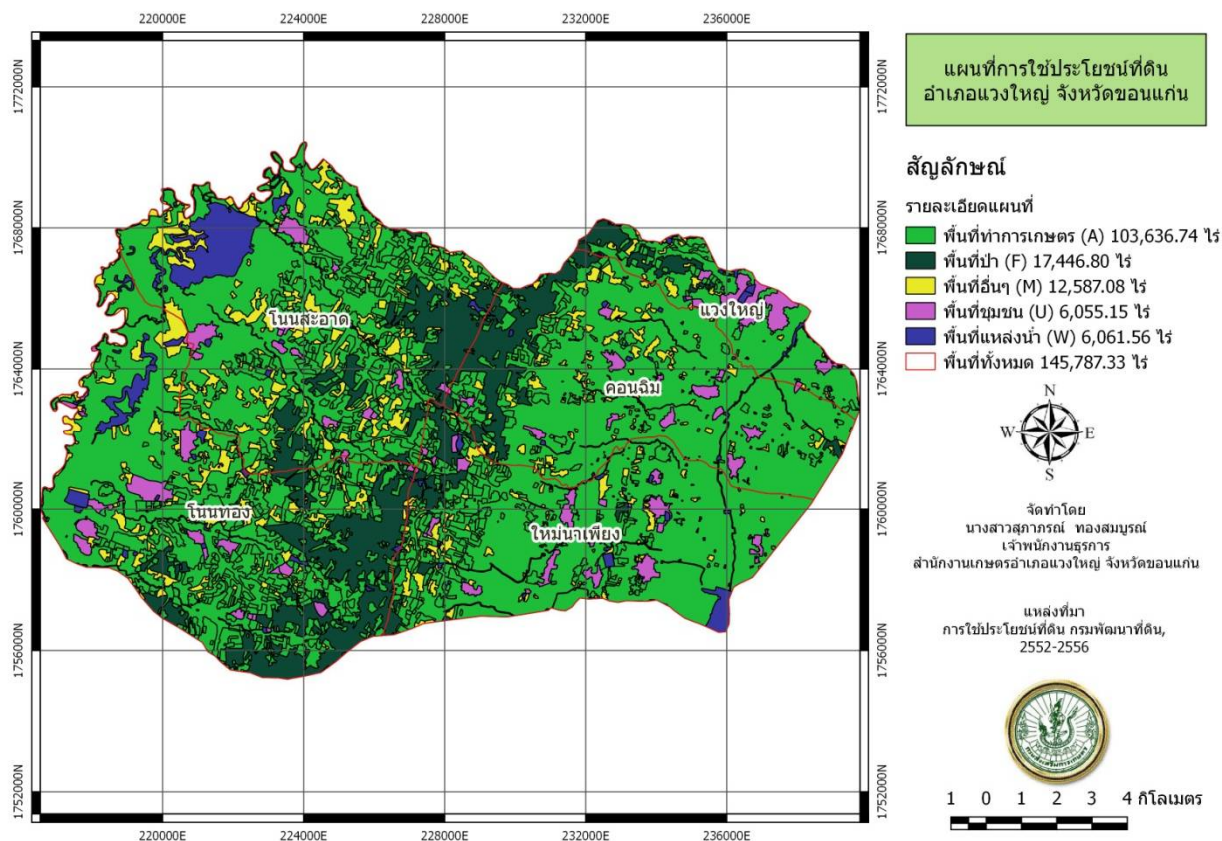
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนสะอาดทั้งตำบล

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

๑.๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง บริเวณแอ่งโคราช ลักษณะพื้นที่สูงต่ำสลับกันเป็นลอนคลื่น ของที่ราบสูงโคราชลาดเท ไปทางทิศตะวันออกและทิศใต้ มีที่ราบลุ่มบางตอน บริเวณแถบลุ่มน้ำชี สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยเฉลี่ย ๑๐๐-๒๐๐ เมตรมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๗,๔๔๖.๘๐ ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลแวงใหญ่ ๙๘๑.๗๐ ไร่ ตำบลคอนนิม ๓,๔๘๘.๑๕ ไร่ ตำบลใหม่นาเพียง ๑,๔๖๐.๗๔ ไร่ ตำบลโนนสะอาด ๔,๓๗๖.๒๒ ไร่ ตำบลโนนทอง๗,๑๓๙.๙๙ ไร่

ภาพที่ ๓แสดงแผนที่พื้นที่ป่าไม้ อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ตำบล	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
แวงใหญ่	๙๘๑.๗๐	๐.๖๗
คอนนิม	๓,๔๘๘.๑๕	๒.๓๙
ใหม่นาเพียง	๑,๔๖๐.๗๔	๑.๐๐
โนนสะอาด	๔,๓๗๖.๒๒	๓.๐๐
โนนทอง	๗,๑๓๙.๙๙	๔.๙๐
รวม	๑๗,๔๔๖.๘๐	๑๑.๙๖

ที่มา : การใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๕๒-๒๕๕๖

กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs)
ชุดดินพิมาย (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin)
ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแข็งแ้งและแตกกระแหว่ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกข้าว** ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๐

ชุดดิน : ชุดดินกุลาร้องไห้ (Ki) ชุดดินหนองแก (Nk) ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Tsr) และชุดดินอุดร (Ud)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำน้ำ มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายใน ความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนแหล่งน้ำจืด ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ไม่มีแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : **ปลูกข้าว** เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาใช้ปลูก ปล่อยให้น้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐-๓๕ วัน จำนวน ๕-๘ ตัน/ไร่ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนักและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปลูก ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร

ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยับยั้งคลุกเคล้ากับดินและใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นมาอยู่ที่ผิวดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๗

ชุดดิน : ชุดดินบ่อไทย (Bo) ชุดดินนาคุ (Nu) และชุดดินทับเสลา (Tas)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกปานกลาง ที่เกิดจากการสลายตัวหรือพัดพาตะกอนเนื้อหยาบ มาทับถมบนชั้นหินผุในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝก เฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ชุดดิน : ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแกลง (Ht) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินยางตลาด (Yl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝก เฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๔

ชุดดิน : ชุดดินจันทึก (Cu) ชุดดินดานชุดทด (Dk) และชุดดินน้ำพอง (Ng)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้านาน หน้าดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางการจัดการ: **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วย

ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไกลบพีชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ (๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูก ด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยเคมี ร่วมกับการใช้ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศและฤดูกาล

อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่นอยู่ในเขตพื้นที่ภูมิอากาศแบบมรสุม ดังนั้นฤดูกาลต่างๆ รวมทั้งพืชพรรณธรรมชาติจึงมีลักษณะเกี่ยวข้องกับ อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน ซึ่งแบ่งได้ ๓ ฤดูดังนี้

๑. ฤดูหนาว ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้พื้นที่ในอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่นมีอุณหภูมิต่ำและหนาวเย็น ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์อากาศจะหนาวมากในช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคม

๒. ฤดูฝน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (ลมฝน) ทำให้มีลมพัดแรงบางครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนอง อากาศชุ่มชื้นทั่วไป ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

๓. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนอบอ้าวทั่วทุกเขตพื้นที่ เพราะเป็นช่วงปลอดมรสุม และร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายน

๑.๓.๒ สถิติปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลสถิติปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง ๑๐ ปี (๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

เดือน/ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)									
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ม.ค.	๒๐	๔๖	๐	๐	๒๙	๐	๐	๐	๗	๐
ก.พ.	๐	๐	๐	๑๘	๐	๐	๔๓	๙	๐	๒๖
มี.ค.	๐	๐	๒๓	๓๗.๕	๐	๒๓	๒๗	๓๗	๔.๕	๘
เม.ย.	๐	๐	๔๗	๓๙	๔๙	๗๖	๖๑	๖๙	๑๐๖	๑๓๐
พ.ค.	๒๓.๕	๘๗	๙๕	๓๑	๑๐๕.๕	๑๙๖	๑๓๙	๒๒๙.๕	๑๗๒	๖๗
มิ.ย.	๑๒๖	๓๕	๑๐๑	๓๗	๑๒๘	๑๘๙	๘๓	๓๗	๑๓๗	๔๔
ก.ค.	๖๔	๑๙๘	๙๐	๑๒๗	๑๐๙	๒๗๘.๕	๕๓	๒๔	๘๓	๗๑
ส.ค.	๑๘๘.๕	๑๐๔	๑๘๑	๘๐	๒๓๑.๕	๑๙๐	๒๔	๒๓๕	๑๓๓	๕๙
ก.ย.	๒๒๖.๘	๒๒๑	๒๘๔	๑๑๖.๕	๒๓๗.๕	๑๑๕	๑๓๗	๗๙.๕	๑๕๒	๒๓๐
ต.ค.	๗๔.๕	๕๔	๔๖	๖๔	๑๐๒	๑๑๔	๑๗	๓๘	๖๘	๑๗๖
พ.ย.	๐	๐	๓	๐	๘๕	๑	๑๓	๐	๑๕	๔
ธ.ค.	๒๖.๕	๐	๐	๐	๐	๕	๐	๐	๐	๐
รวม	๗๔๙.๘	๗๔๕.๐	๘๗๐.๐	๕๕๐.๐	๑๐๗๖.๕	๑๑๘๗.๕	๕๙๗.๐	๗๕๘.๐	๘๗๗.๕	๘๑๕
เฉลี่ย	๖๒.๔๘	๖๒.๐๘	๗๒.๕๐	๔๕.๘๓	๘๙.๗๑	๙๘.๙๖	๔๙.๗๕	๖๓.๑๗	๗๓.๑๓	๖๗.๙๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแวงใหญ่ ๑๔ก.พ. ๒๕๖๕

จากสถิติปริมาณน้ำฝนอำเภอแวงใหญ่ ย้อนหลัง ๑๐ ปี ถ้าหากปริมาณน้ำฝนทั้งปีน้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่จะประสบภัยพิบัติฝนแล้ง และหากปริมาณน้ำฝนทั้งปีมากกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ จะประสบภัยพิบัติอุทกภัยน้ำชีเอ่อล้นตลิ่ง หรือน้ำท่วมขังแต่ในปี ๒๕๖๓ และ ปี ๒๕๖๔ ปริมาณน้ำฝนไม่ถึง ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร แต่ก็ยังประสบภัยพิบัติอุทกภัยน้ำชีเอ่อล้นตลิ่ง ซึ่งเป็นมวลน้ำที่ไหลบ่ามาจากจังหวัดชัยภูมิ จากสถิติการเกิดภัยพิบัติอำเภอแวงใหญ่ ย้อนหลัง ๗ ปี สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงสถิติข้อมูลการเกิดภัยพิบัติอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ปี	ชื่อภัย	เวลา	หมู่	ตำบล	พื้นที่ประสบภัย		ปริมาณน้ำฝนทั้งปี
					ไร่	ราย	
๒๕๕๘	ฝนแล้ง	๓ พ.ย. ๕๘	๑-๙	คอนนิม	๙,๗๓๗	๘๖๖	๕๔๘.๕๐ มิลลิเมตร
			๑-๖,๘-๑๑	โนนทอง	๒,๖๓๖	๓๘๖	
			๑-๑๑	โนนสะอาด	๒,๙๗๗	๕๕๑	
			๑-๗	แวงใหญ่	๕,๙๓๙	๖๐๒	
			๑-๑๔	ใหม่นาเพียง	๖,๑๔๙	๘๖๓	
		รวม	๕๑	รวม	๒๗,๔๓๘	๓,๒๒๓	
๒๕๕๙	น้ำชีเอ่อล้น	๓ ต.ค. ๕๙	๑-๖,๑๐-๑๑	โนนทอง	๒,๔๘๙.๗๕	๒๘๐	๑,๐๗๖.๕๐ มิลลิเมตร
			๒,๔,๘-๑๑	โนนสะอาด	๓,๙๙๑.๗๕	๓๗๕	
		รวม	๑๔	รวม	๖,๔๘๐.๕	๖๕๕	

ปี	ชื่อย้าย	เวลา	หมู่	ตำบล	พื้นที่ประสบภัย		ปริมาณน้ำฝนทั้งปี
					ไร่	ราย	
๒๕๖๐	น้ำท่วมขัง	๒๗ ก.ค. ๖๐	๑-๕,๘,๙	คอนนิม	๑๗๗.๗๕	๔๖	๑,๑๘๗.๕๐ มิลลิเมตร
			๑-๖,๑๐,๑๑	โนนทอง	๒,๗๓๑	๒๙๒	
			๒-๔,๘-๑๑	โนนสะอาด	๔,๒๕๓.๒๕	๔๐๔	
			๑-๗	แวงใหญ่	๖๙๙	๑๒๔	
			๑-๓,๙,๑๔	ใหม่ณาเพียง	๘๑.๗๕	๒๒	
		รวม	๓๔	รวม	๗,๙๔๒.๗๕	๘๘๖	
๒๕๖๑	ฝนแล้ง	๑ ต.ค. ๖๑	๑-๙	คอนนิม	๒,๗๙๘.๒๕	๓๑๐	๕๙๗ มิลลิเมตร
			๑-๑๑	โนนทอง	๖,๘๐๔.๗๕	๕๓๙	
			๑,๒,๕-๙	โนนสะอาด	๕,๐๖๘.๗๕	๔๑๒	
			๑-๗	แวงใหญ่	๑,๙๐๕	๑๔๕	
			๒-๙,๑๑-๑๔	ใหม่ณาเพียง	๘๐๖.๒๕	๑๑๗	
		รวม	๔๖	รวม	๑๗,๓๘๓	๑,๕๑๐	
๒๕๖๒	ฝนแล้ง	๔ก.ค. ๖๒	๑-๙	คอนนิม	๑๖,๑๔๗.๗๕	๑,๑๑๔	๗๕๘ มิลลิเมตร
			๑-๑๑	โนนทอง	๑๒,๘๓๓.๗๕	๘๘๓	
			๑-๑๑	โนนสะอาด	๑๖,๐๑๒.๒๕	๑,๑๐๖	
			๑-๗	แวงใหญ่	๘,๙๑๒.๐๐	๗๔๖	
			๑-๑๔	ใหม่ณาเพียง	๑๔,๗๑๙.๕๐	๑,๓๙๑	
		รวม	๕๒	รวม	๖๘,๖๒๕.๒๕	๕,๑๔๗	
๒๕๖๓	น้ำซีเอ้อลัน	๑๕ ต.ค. ๖๓	๒,๓,๔,๕,๑๐,๑๑	โนนทอง	๗๙๗.๕๐	๗๒	๘๗๗.๕๐ มิลลิเมตร
			๒,๔,๘,๙,,๑๐,๑๑	โนนสะอาด	๒,๖๙๕.๐๐	๒๖๙	
		รวม	๑๒	รวม	๓,๔๙๒.๕๐	๓๔๑	
๒๕๖๔	น้ำซีเอ้อลัน	๒๖ ก.ย. ๖๔	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๑๐,๑๑	โนนทอง	๓,๔๗๗.๕๐	๓๓๒	๘๑๕ มิลลิเมตร
			๒,๓,๔,๘,๙,๑๐,๑๑	โนนสะอาด	๖,๐๘๓.๐๐	๕๐๓	
		รวม	๑๕	รวม	๙,๕๖๐.๕๐	๘๓๕	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแวงใหญ่ ๑๐ก.พ. ๒๕๖๕

ช่วงประสบภัยธรรมชาติอำเภอแวงใหญ่มักจะเกิดภัยธรรมชาติในช่วงเดือน กรกฎาคม – พฤศจิกายน ทั้งภัยแล้งและภัยน้ำท่วม ภัยแล้งจะเกิดขึ้นในช่วงที่เกษตรกรทำนาและเกิดในทุกพื้นที่ของอำเภอแวงใหญ่ ส่วนภัยน้ำท่วม เกิดบ่อยที่สุดในตำบลโนนสะอาด และตำบลโนนทอง ซึ่งจะทำให้ความเสียหายนาข้าวและพืชไร่

จากตารางแสดงสถิติข้อมูลการเกิดภัยพิบัติอำเภอแวงใหญ่ ในปี ๒๕๕๗ มีปริมาณน้ำฝน ๘๒๘ มิลลิเมตร และปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำฝน ๕๔๘.๕๐ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ประสบภัยพิบัติฝนแล้ง สาเหตุเกิดจากปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก เกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้ข้าวแห้งตาย ส่งผลทำให้ข้าวของเกษตรกรได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

ในปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำฝน ๑,๐๗๖.๕๐ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ประสบภัยพิบัติน้ำซีเอ้อลัน สาเหตุเกิดจากน้ำซีเอ้อลันมาจากจังหวัดชัยภูมิ ท่วมนาข้าวของเกษตรกรตำบลโนนทองและตำบลโนนสะอาด ซึ่ง ๒ ตำบลมีแม่น้ำซีเอ้อลันผ่าน ส่งผลทำให้ข้าวของเกษตรกรทั้งสองตำบลได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

ในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณน้ำฝน ๑,๑๘๗.๕๐ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ประสบภัยพิบัติน้ำท่วมขัง สาเหตุเกิดจากปริมาณน้ำฝนมีมากและฝนตกไม่หยุดทั้งอำเภอและการระบายน้ำไม่ทัน ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังนาข้าวของเกษตรกรทั้งอำเภอ รวมไปถึงน้ำชีที่ไหลเอ่อล้นมาจากจังหวัดชัยภูมิ ทำให้ข้าวของเกษตรกรได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

ในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณน้ำฝน ๕๙๗ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ประสบภัยพิบัติฝนแล้ง สาเหตุเกิดจากปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก เกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้ข้าวแห้งตาย ส่งผลทำให้ข้าวของเกษตรกรได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณน้ำฝน ๗๕๘ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ประสบภัยพิบัติฝนแล้ง สาเหตุเกิดจากปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก เกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้ข้าวแห้งตาย ส่งผลทำให้ข้าวของเกษตรกรได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

ในปี ๒๕๖๓ และ ปี ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำฝน ๘๗๗.๕๐ มิลลิเมตร และ ๘๑๕ มิลลิเมตร อำเภอแวงใหญ่ประสบภัยพิบัติน้ำชีเอ่อล้น สาเหตุเกิดจากน้ำชีไหลเอ่อล้นมาจากจังหวัดชัยภูมิ และอำเภอแวงน้อย ท่วมนาข้าวของเกษตรกรตำบลโนนทองและตำบลโนนสะอาด ซึ่ง ๒ ตำบลมีแม่น้ำชีไหลผ่าน ส่งผลทำให้ข้าวของเกษตรกรทั้งสองตำบลได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

๑.๓.๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ที่ ๑๘ องศาเซลเซียสอยู่ในช่วงเดือนมกราคมและธันวาคมอุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ ๓๖.๖ องศาเซลเซียสอยู่ในช่วงเดือนเมษายนและอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีมีค่า ๒๗ องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีมีค่าร้อยละ ๗๑.๙ โดยในเดือนกันยายนมีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดมีค่าร้อยละ ๘๔ และเดือนธันวาคมมีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดมีค่าร้อยละ ๖๓

จากการวิเคราะห์สถานการณ์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรโดยนำค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำเฉลี่ยรายเดือนโดยพิจารณาจากช่วงระยะที่น้ำฝนอยู่เหนือระดับเส้น ๐.๕ ของค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำเป็นหลักพบว่าระยะเวลาในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับจังหวัดขอนแก่นอยู่ในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคมและมีช่วงน้ำมากพออยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนภูมิอากาศจากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นลักษณะโดยรวมของทั้งจังหวัดเนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านสถานีตรวจวัดอากาศแต่ในสภาพความเป็นจริงเมื่อพิจารณาแยกย่อยลงไปในระดับอำเภอและตำบลแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะอากาศที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศเป็นสำคัญ

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

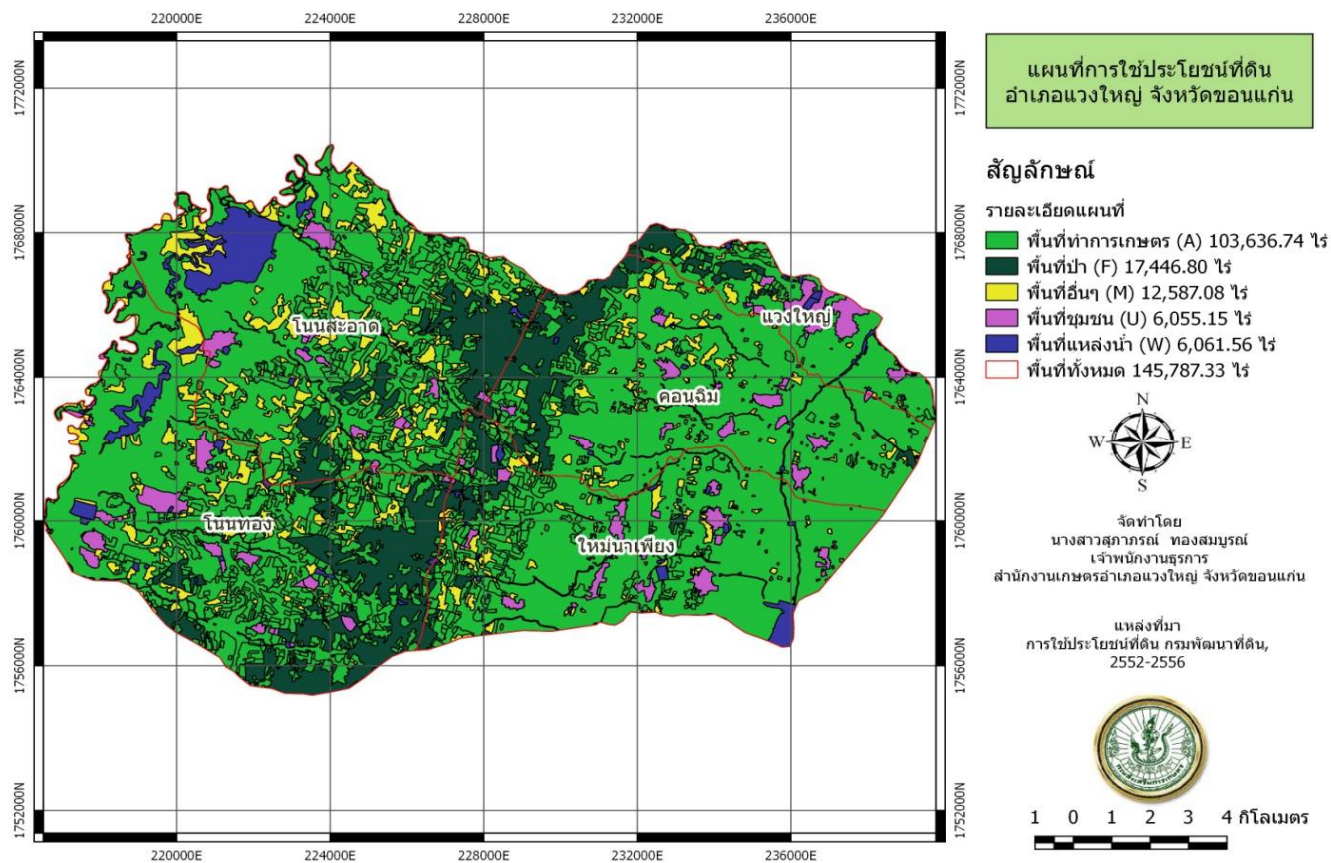
๑.๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

อำเภอแวงใหญ่ มีถนนสายหลักลาดยาง ๒ สาย คือ

๑) ถนนสายชนบท – กุดรู (หมายเลข ๒๑๙๙) เป็นถนนสายหลักผ่านตำบลและติดต่อกับตำบลอื่นและอำเภอใกล้เคียง สามารถใช้ได้ตลอดปี

๒) ถนนสายเมืองพล –ท่านางแนว (หมายเลข ๒๒๓๓)เป็นถนนลาดยางสายหลักจากอำเภอพลผ่านตำบลโพนนาเพียง ไปยังตำบลโนนสะอาดสามารถใช้ได้ตลอดปี

๓) ถนน รพช. สายบ้านโพนนาเพียง –บ้านก้านเหลือง อำเภอแวงน้อย เป็นถนนลาด ยางสายหลักเส้นทางหนึ่งที่ติดต่อกับตำบลก้านเหลือง อำเภอแวงน้อย สามารถใช้ได้ตลอดปี

ภาพที่ ๖ แสดงแผนที่แหล่งน้ำในอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

อำเภอเวียงใหญ่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งหมด ๖,๐๖๑.๕๖ ไร่ อยู่ในพื้นที่ตำบลเวียงใหญ่ ๒๘๗.๒๘ ไร่ ตำบลคอนนิม ๓๖๙.๗๒ ไร่ ตำบลใหม่นาเพียง ๑,๐๐๗.๔๘ ไร่ ตำบลโนนสะอาด ๒,๙๖๓.๕๕ ไร่ และตำบลโนนทอง ๑,๔๓๓.๕๓ ไร่

ตารางที่ ๕ ตารางแสดงพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ตำบล	พื้นที่แหล่งน้ำ (ไร่)
เวียงใหญ่	๒๘๗.๒๘
คอนนิม	๓๖๙.๗๒
ใหม่นาเพียง	๑,๐๐๗.๔๘
โนนสะอาด	๒,๙๖๓.๕๕
โนนทอง	๑,๔๓๓.๕๓
รวม	๖,๐๖๑.๕๖

ที่มา : การใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๕๒-๒๕๕๖

ตารางที่ ๖ ตารางแสดงสถิติการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ย้อนหลัง ๓ ปี

ตำบล	ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว					
	๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔	
	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย
แวงใหญ่	๙,๒๑๘	๗๕๔	๙,๓๐๗.๒๕	๗๗๙	๙,๓๐๒.๕๓	๗๗๘
คอนนิม	๑๖,๔๓๕	๑,๑๒๕	๑๖,๘๔๗.๕๐	๑,๑๖๑	๑๗,๑๐๗.๒๕	๑,๑๗๓
ใหม่นาเพียง	๑๕,๒๘๑	๑,๔๐๖	๑๕,๔๖๑.๕๐	๑,๔๔๔	๑๕,๔๔๘.๒๕	๑,๔๓๗
โนนสะอาด	๑๖,๖๙๙	๑,๑๒๕	๑๗,๕๗๒.๗๕	๑,๑๗๓	๑๗,๓๕๒.๕๐	๑,๑๖๐
โนนทอง	๑๓,๑๘๙	๘๘๘	๑๔,๐๕๔	๙๓๒	๑๔,๐๙๗.๒๕	๙๔๕
รวม	๗๐,๘๒๒	๕,๒๙๘	๗๓,๒๔๓	๕,๔๘๙	๗๓,๓๐๗.๗๘	๕,๔๙๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแวงใหญ่ ๑๐ก.พ. ๒๕๖๕

จากตารางแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มของครัวเรือนเกษตรกรในแต่ละปี ปี ๒๕๖๒ มีครัวเรือนเกษตรกร ๕,๒๙๘ ครัวเรือน ปี ๒๕๖๓ มีครัวเรือนเกษตรกร ๕,๔๘๙ ครัวเรือน ปี ๒๕๖๔ มีครัวเรือนเกษตรกร ๕,๔๙๓ ครัวเรือน และพื้นที่ปลูกข้าวก็เพิ่มขึ้นทุกปีอีกด้วย สาเหตุที่ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นก็คือ การแบ่งเอกสารสิทธิ์ให้ลูก หลาน ญาติ พี่น้อง มาขึ้นทะเบียนเกษตรกรในส่วนที่ทำการเกษตร จากแต่ก่อนเข้าใจว่าต้องขึ้นยกทั้งเอกสารสิทธิ์ จึงเป็นสาเหตุทำให้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น

จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมาปี และเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นเพราะรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับเกษตรกรที่ปลูกข้าว และได้ช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวของเกษตรกร ส่วนข้อมูลของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง และอ้อย เกษตรกรขาดแรงจูงในการขึ้นทะเบียน จึงมีส่วนน้อยที่มาขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเกษตรอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม

แรงงานภาคเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย ๔ คนต่อครัวเรือนการจ้างแรงงานมีมากช่วงปักดำ เกี่ยวข้าวปลูก-ตัดอ้อยซึ่งในปัจจุบันค่าแรงมีราคาสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะช่วงที่มีการลงทำนาพร้อมๆกัน ค่าแรงสูงถึงวันละ ๓๐๐- ๔๐๐ บาท อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แรงงานสูงขึ้น เป็นเพราะว่ามีแรงงานวัยหนุ่มสาวไปทำงานภาคอุตสาหกรรมต่างถิ่นมากขึ้นทำให้แรงงานภาคการเกษตรลดน้อยลง

๑.๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

จากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่จังหวัดขอนแก่น ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร มีแนวโน้มสูงขึ้นโดยในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่า ๑๑,๐๘๕ ล้านบาท ซึ่งกิจกรรมที่มีมูลค่าสูง ได้แก่ เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ผลิตภัณฑ์มวลรวมนอกภาคการเกษตร ในปี ๒๕๕๗ มีแนวโน้มลดลงจากปี ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๕ โดยมีมูลค่า ๑๑๔,๖๑๓ ล้านบาทซึ่งกิจกรรมที่มีมูลค่าสูงที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรม มูลค่า ๕๒,๔๔๔ ล้านบาทรองลงมา ได้แก่ การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน มูลค่า ๑๒,๗๙๕ ล้านบาท การศึกษามูลค่า ๑๑,๕๑๘ ล้านบาท บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ มูลค่า ๖,๙๘๕ ล้านบาท ตัวกลางทางการเงิน มูลค่า ๖,๔๗๙ ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๔๕) จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัด
ขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๗

ที่	สาขาการผลิต	ปี(หน่วย: ล้านบาท)		
		๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗
๑	ภาคเกษตร	๑๐,๘๕๔	๑๐,๔๗๘	๑๑,๐๘๕
	- เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	๑๐,๑๓๒	๙,๗๕๓	๑๐,๓๘๖
	- การประมง	๖๗๔	๗๐๐	๖๑๗
๒	ภาคนอกเกษตร	๑๒๑,๓๘๐	๑๑๕,๖๘๙	๑๑๔,๖๑๓
	- การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๘๙๓	๘๐๘	๗๓๒
	- อุตสาหกรรม	๕๔,๘๔๓	๕๐,๔๗๔	๕๒,๔๙๔
	- การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๒,๘๔๙	๒,๗๔๓	๒,๘๒๒
	- การก่อสร้าง	๗,๐๕๖	๕,๖๙๓	๕,๐๕๑
	- การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์	๑๒,๕๐๑	๑๒,๖๑๐	๑๒,๗๙๕
	- โรงแรมและภัตตาคาร	๒,๑๒๕	๒,๒๓๙	๒,๑๗๔
	- การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๔,๓๑๓	๔,๓๑๒	๔,๐๙๗
	- ตัวกลางทางการเงิน	๕,๐๓๕	๕,๙๖๒	๖,๔๗๙
	- บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทาง	๘,๘๙๕	๘,๔๗๓	๖,๙๘๕
	- การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการ	๗,๑๓๒	๖,๑๕๘	๔,๗๔๘
	- การศึกษา	๑๑,๓๓๐	๑๑,๖๓๙	๑๑,๕๑๘
	- การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๓,๖๐๔	๓,๖๒๖	๓,๖๘๒
	- การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๑,๐๓๔	๑,๐๘๘	๑,๐๘๓
	- ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๓๗๒	๒๘๖	๑๒๘
	ผลต่าง (ผลรวมส่วนย่อย - ปริมาณลูกโซ่)	๘๑๖	๕๘๔	- ๒๒๑
	ร้อยละของผลต่าง ต่อ ค่าปริมาณลูกโซ่	๐.๖	๐.๕	- ๐.๒
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ผลรวมส่วนย่อย)	๑๓๒,๗๘๖	๑๒๖,๕๖๓	๑๒๕,๗๙๓
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ปริมาณลูกโซ่)	๑๓๑,๙๗๐	๑๒๕,๙๗๙	๑๒๖,๐๑๔

๑.๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง

ปี ๒๕๖๔ อำเภอเวียงใหญ่ มีประชากรรวมทั้งหมด ๒๙,๒๗๙ ราย เป็นเพศชาย ๑๔,๔๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๒๙ เป็นเพศหญิง ๑๔,๘๔๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๑มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๘,๒๒๖ ครัวเรือน เฉลี่ย ๑ ครัวเรือนมีสมาชิกจำนวน ๓.๕๗ คน

ตารางที่ ๘ ข้อมูลประชากรแยกชายหญิง และจำนวนครัวเรือนอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ปี ๒๕๖๕

ตำบล	ประชากรรวม		ประชากรชาย		ประชากรหญิง		จำนวนครัวเรือน	
	จำนวน	ร้อยละ ของ ประชากร	จำนวน	ร้อยละ ของ ประชากร	จำนวน	ร้อยละ ของ ประชากร	จำนวน	เฉลี่ย จำนวน ประชากร ต่อ ครัวเรือน
แวงใหญ่	๔,๖๗๑	๑๕.๙๕	๒,๓๑๐	๗.๘๙	๒,๓๖๑	๘.๐๖	๑,๒๓๑	๓.๗๙
คอนนิม	๕,๔๙๑	๑๘.๗๕	๒,๗๖๙	๙.๔๖	๒,๗๒๒	๙.๓๐	๑,๔๙๐	๓.๖๙
โพนนาเพียง	๖,๐๒๙	๒๐.๕๙	๒,๙๙๒	๑๐.๒๒	๓,๐๓๗	๑๐.๓๗	๑,๖๗๘	๓.๕๙
โนนสะอาด	๕,๑๕๐	๑๗.๕๙	๒,๔๗๓	๘.๔๕	๒,๖๗๗	๙.๑๔	๑,๗๕๕	๒.๙๓
โนนทอง	๗,๙๓๘	๒๗.๑๑	๓,๘๘๗	๑๓.๒๘	๔,๐๕๑	๑๓.๘๔	๒,๐๗๒	๓.๘๓
รวม	๒๙,๒๗๙	๑๐๐.๐๐	๑๔,๔๓๑	๔๙.๒๙	๑๔,๘๔๘	๕๐.๗๑	๘,๒๒๖	๓.๕๗

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอแวงใหญ่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑.๖.๔ การศึกษา

อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๓ จำนวน ๑๙ แห่ง

ตารางที่ ๙ รายชื่อโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล
๑	โรงเรียนชุมชนบ้านแวงใหญ่	แวงใหญ่
๒	โรงเรียนบ้านบะแค	แวงใหญ่
๓	โรงเรียนอนุบาลอำเภอแวงใหญ่	แวงใหญ่
๔	โรงเรียนบ้านดอนโจด	คอนนิม
๕	โรงเรียนคอนนิม	คอนนิม
๖	โรงเรียนชุมชนบ้านดอนหัน	โพนนาเพียง
๗	โรงเรียนบ้านโนนจันทิก	โพนนาเพียง
๘	โรงเรียนบ้านโพนนาเพียง	โพนนาเพียง
๙	โรงเรียนบ้านหนองแดง	โพนนาเพียง
๑๐	โรงเรียนบ้านโจดใหญ่	โพนนาเพียง
๑๑	โรงเรียนโนนทองวิทยา	โนนทอง
๑๒	โรงเรียนบ้านรัตนะ	โนนทอง
๑๓	โรงเรียนบ้านโนนข่าวิทยา	โนนทอง
๑๔	โรงเรียนบ้านหนองแสงแสงอรุณ	โนนทอง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล
๑๕	โรงเรียนบ้านหนองปลาปิ้ง	โนนสะอาด
๑๖	โรงเรียนบ้านกุดหมากเห็บ	โนนสะอาด
๑๗	โรงเรียนบ้านโนนสะอาดประชาสรรค์	โนนสะอาด
๑๘	โรงเรียนนาโพธิ์วิทยา	โนนสะอาด
๑๙	โรงเรียนวังบงน้อยวิทยา	โนนสะอาด

ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ๘ พ.ค. ๒๕๖๒

อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต ๒๕ จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๑๐ รายชื่อโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต ๒๕ อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล
๑	โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม	แวงใหญ่
๒	โรงเรียนโนนสะอาดวิทยาคาร	โนนสะอาด

ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ๘ พ.ค. ๒๕๖๒

อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑๑ รายชื่อโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล
๑	โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลแวงใหญ่	แวงใหญ่

ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ๘ พ.ค. ๒๕๖๒

อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑๒ รายชื่อศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ตำบล
๑	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแวงใหญ่	แวงใหญ่

ที่มา : ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแวงใหญ่ ๘ ก.พ. ๒๕๖๕

๑.๖.๕ สาธารณสุข

อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีโรงพยาบาลแวงใหญ่ เป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลขนาด ๓๐ เตียง ตั้งอยู่บริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนิม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๔ แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง และมีสถานีนอนมัย ๕ แห่ง รวมทั้งหมด ๑๑ แห่ง ดังนี้

- โรงพยาบาลแวงใหญ่ ตำบลคอนนิม
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคอนนิม

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใหม่นาเพียง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสะอาด
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนทอง
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแวงใหญ่
- สถานีอนามัยตำบลคอนนิม
- สถานีอนามัยตำบลใหม่นาเพียง
- สถานีอนามัยตำบลโนนสะอาด
- สถานีอนามัยตำบลโนนทอง
- สถานีอนามัยบ้านหนองแดง ตำบลใหม่นาเพียง

๑.๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชากรตำบลใหม่นาเพียงนับถือศาสนาพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามปฏิบัติสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน ชาวอีสานเรียกว่า ฮีต ๑๒ครอง ๑๔ ซึ่งงานบุญที่ถือปฏิบัติกันอยู่ เช่น บุญข้าวจี บุญพระเวส บุญสงกรานต์ บุญบั้งไฟบุญเบิกบ้าน การทอดเทียนพรรษา บุญข้าวกระยาสารท บุญกฐิน บุญผ้าป่า เป็นต้นบุญประเพณีที่ชาวบ้านเรียกว่า ฮีต ๑๒ ครอง ๑๔ โดย ฮีต ๑๒ คือ ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี

- **เดือนอ้ายบุญเข้ากรรม** เป็นกิจกรรมของสงฆ์ เรียกว่า เข้าปริวาสกรรมหลังจากออกพรรษาเสร็จแล้วโดยให้พระภิกษุสงฆ์ที่ต้องอาบัติ (กระทำความผิด) ส่งสมาธิเสสได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์เพื่อเป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตนแล้วปรับตัวประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระวินัย

- **เดือนยี่ทำบุญคูณลาน**(คุ้มข้าวใหญ่) ในพิธีนี้จะมีการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ ประพรมน้ำพระพุทธมนต์แก่ชาวบ้านลานข้าวที่นาและต่อข้าวบริเวณใกล้ลานข้าวถือว่าเป็นสิริมงคล ทำให้ข้าวในนาอุดมสมบูรณ์เจ้าของนาจะอยู่เป็นสุข ฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าจะงอกงามและได้ผลดีในปีต่อไปเมื่อเสร็จพิธีทำบุญคูณลานข้าวแล้ว ชาวบ้านจึงจะขนข้าวใส่ยุ้งและเชิญขวัญข้าว คือพระแม่โพสพไปยังยุ้งข้าวและทำพิธีสู่ขวัญกับสู่ข้าวเก่า(ยุ้ง)ข้าวเพื่อเป็นสิริมงคลต่อไป

- **เดือนสาม บุญข้าวจี** เป็นการทำบุญในช่วงเทศกาลวันมาฆบูชา ชาวบ้านจะมาร่วมกันทำบุญตักบาตรในตอนเช้าตอนค่ำจะมีการเวียนเทียนรอบพระอุโบสถชาวบ้านจัดเตรียมข้าวจีแล้วนำไปถวายพระภิกษุสามเณรที่วัดเมื่อพระฉันเสร็จแล้วมีการฟังเทศน์ฉลองข้าวจีและรับพร มูลเหตุที่มีการทำบุญข้าวจีซึ่งเป็นอาหารที่คนยากจนกินเป็นประจำ ไปถวายพระพุทธเจ้า พลังคิดว่าขนมแบ่งข้าวจีเป็นเพียงขนมของทาสที่ต่ำต้อยพระพุทธองค์คงไม่ฉันซึ่งพระพุทธเจ้าทรงหยั่งรู้จิตใจของนางจึงทรงฉันแบ่งข้าวจีต่อหน้านางทำให้เกิดความปิติใจ ครั้นตายไปก็จะได้ขึ้นสวรรค์ชาวอีสานจึงได้แบบอย่างในการทำแบ่งข้าวจีทำบุญข้าวจีถวายพระมาโดยตลอดจวบจนปัจจุบัน

- **เดือนสี่ บุญพระเวส**(บุญพระเวสสันดรหรือบุญมหาชาติ) คำนี้ออกเสียงว่า ฆะเหวดเป็นสำเนียงของชาวอีสานที่มาจากคำว่า พระเวส ซึ่งหมายถึงพระเวสสันดร การทำบุญฆะเหวดเป็นการทำบุญและฟังเทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดก หรือเทศน์มหาชาติ ซึ่งมีจำนวน ๑๓ กัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระเวสสันดรผู้ซึ่งบำเพ็ญบารมีอันยิ่งใหญ่ด้วยการให้ทานหรือทานบารมีในชาติสุดท้ายก่อนที่จะมาเสวยชาติและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าบุญพระเวสเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ของชาวอีสาน นิยมทำกันทุกหมู่บ้านด้วยความเชื่อว่าหากได้ฟังเทศน์มหาชาติทั้ง ๑๓ กัณฑ์จบภายในวันเดียววานิสสงส์จะดลบันดาลให้ไปเกิดในศาสนาของพระศรีอารยเมตไตรย ซึ่งเป็นยุคแห่งความสุขความสมบูรณ์ตามพุทธคติที่มีมาแต่ครั้งพุทธกาล

- **เดือนห้า บุญสงกรานต์(บุญสงน้ำ)** เป็นการทำบุญวันขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณนิยมทำในเดือนห้า เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๓เมษายนถึงวันที่ ๑๕เมษายน คำว่า สงกรานต์เป็นคำสันสกฤต แปลว่า ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไป ในที่นี้ หมายถึงพระอาทิตย์ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไปในจักรราศีหนึ่ง เป็นเดือนที่เริ่มต้นปีใหม่การทำบุญสงกรานต์จะมีพิธีสงฆ์พระพุทธรูป พระสงฆ์ ผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่ นอกจากนี้ชาวบ้านจะทำบุญตักบาตรก่อดวงพระเจดีย์ทรายและมีการละเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานนานตลอดทั้งวัน

- **เดือนหก บุญบั้งไฟ** เป็นงานสำคัญของชาวอีสานก่อนลงมือทำนาด้วยความเชื่อว่าเป็นการขอฝนเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าในนาอุดมสมบูรณ์ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข ในงานจะมีการแห่บั้งไฟ และจุดบั้งไฟ เพราะเชื่อว่าเป็นการส่งสัญญาณขึ้นไปบอกพญาแถน ให้ส่งน้ำฝนลงมาระหว่างที่มีการจุดบั้งไฟชาวบ้านจะมีการแข่งอย่างสนุกสนานการทำบุญบั้งไฟนับเป็นการชุมนุมที่สำคัญของคนในท้องถิ่นที่มาร่วมงานบุญกันอย่างสนุกสนานเต็มที่มีการนำสัญลักษณ์ทางเพศมาล้อเลียนในขบวนแห่บั้งไฟ โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องหยาบคายการทำบุญบั้งไฟนี้ บางทีจะตรงกับประเพณีบุญวันวิสาขบูชาด้วย

- **เดือนเจ็ด บุญเบิกบ้าน** เป็นการทำบุญเพื่อชำระล้างสิ่งที่ไม่ดีเป็นเสนียดจัญไรอันจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่บ้านเมืองเป็นการปัดเป่าความชั่วร้ายให้ออกจากหมู่บ้านชาวบ้านจะนำข้าวปลาอาหารมาตักบาตรที่ศาลากลางบ้านและสวดมนต์ตอนเย็น ตอนเช้าตักบาตรรดน้ำมนต์

- **เดือนแปด บุญเข้าพรรษา** การเข้าพรรษาเป็นกิจของภิกษุสามเณรที่จะต้องอยู่เป็นประจำในวัดใดวัดหนึ่งตลอด ๓ เดือน กำหนดเอาตั้งแต่วันแรม ๑ค่ำ เดือน ๘ถึงวันขึ้น ๑๕ค่ำ เดือน ๑๑ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรไปพักแรมคืนที่อื่น มีการทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการฟังธรรมเทศนาชาวบ้านจะหล่อเทียนขนาดใหญ่ถวายวัดเป็นพุทธบูชาและเก็บไว้ตลอดพรรษการทำเทียนถวายวัดในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา มีความเชื่อแต่โบราณว่าหากใครทำเทียนไปถวายวัด เมื่อเกิดชาติใหม่ ผู้นั้นจะได้เสวยสุข หากมิได้ขึ้นสวรรค์แต่เกิดบนโลกมนุษย์ผู้นั้นจะมีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาไหวพริบเป็นเลิศประดุจแสงเทียนอันสว่างไสว

- **เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน** เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้วเมื่อถึงวันแรม ๑๔ค่ำ เดือน ๙ชาวบ้านจากกันทำข้าวปลาอาหารคาวหวานพร้อมหมากพลูตั้งแต่เช้ามีดห่อใส่ใบตองเรียกว่าข้าวประดับดิน นำไปวางไว้ตามโคนต้นไม้ในบริเวณวัดเพื่อให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนั้นมากินเพราะเชื่อว่าในช่วงเดือนเก้าผู้ที่ล่วงลับแล้วจะได้รับการปลดปล่อยให้ออกมาท่องเที่ยวได้ในพิธีบุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะวางข้าวประดับดินไว้พร้อมจุดเทียนบอกกล่าวให้มารับเอาอาหารและส่วนบุญนี้จากนั้นชาวบ้านจะเอาอาหารไปทำบุญตักบาตรถวายทานแด่พระภิกษุสามเณร สมาทานศีลฟังเทศน์และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ที่ย่างดับไปแล้ว

- **เดือนสิบ บุญข้าวสาก(กระยาสาร)** เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย โดยมีการทำสลากให้พระจับเพื่อที่จะได้ถวายของตามสลากนั้น เป็นการทำบุญที่ต่อเนื่องจากพิธีในเดือนเก้าเพราะถือว่าการทำบุญส่งล่วงลับไปแล้วที่ได้ออกมาท่องเที่ยว ให้กลับสู่แดนของตนในเดือนสิบนี้ชาวบ้านจะนำห่อข้าวสาก(ข้าวเปลือกเหนียวมาคั่ว เพื่อให้ข้าวเหนียวแตกออกเป็นสีขาว แล้วคลุกน้ำตาลและมะพร้าว)ไปวางไว้บริเวณวัดพร้อมจุดเทียนและบอกให้ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว มารับอาหารและผลบุญที่อุทิศให้

- **เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา** จัดทำในวันขึ้น ๑๕ค่ำ เดือน ๑๑เป็นการทำบุญที่สืบเนื่องมาจากบุญเข้าพรรษาในเดือนแปดที่พระภิกษุสามเณรได้เข้าพรรษาเป็นเวลานานถึง ๓เดือน ดังนั้น ในวันที่ครบกำหนดพระภิกษุสามเณรเหล่านั้นจะมารวมกันทำพิธีออกวัสสาวรณาวันนี้เป็นวันที่ภิกษุสามเณรมีโอกาสมาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียงกันที่วัดชาวบ้านถือว่าเป็นวันสำคัญและเป็นระยะที่ชาวบ้านหมดภาระในการทำนาไร่อากาศในช่วงนี้จะเย็นสบายจึงถือโอกาสมาร่วมกันทำบุญมีการตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการกวนข้าวทิพย์ถวายรับศีล

สวดมนต์ฟังเทศน์และถวายผ้าจํานำพรชาตองค์จะมีการจุดประทีปโคมไฟในบริเวณวัดและหน้าบ้านบางท้องถิ่นอยู่ใกล้บริเวณแม่น้ำจะมีการไหลเรือไฟ (ล่องเฮือไฟ) เพื่อเป็นการบูชาคารวะแม่คงคาบางแห่งมีการแข่งเรือยาวเพื่อความสนุกสนานและสามัคคีร่วมกันในงานอีกด้วย

- **เดือนสิบสอง บุญกฐิน** เป็นการถวายผ้าจีวรแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาครบ ๓ เดือนงานบุญนี้มีระยะเวลาทำตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ เหตุที่มีการทำบุญกฐินนั้นมีเรื่องเล่าว่ามีพระภิกษุจำนวนหนึ่งได้เดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้าระหว่างการเดินทางนั้นยังเป็นช่วงหน้าฝนและระยะทางไกลจึงทำให้ผ้าจีวรของพระภิกษุเหล่านั้นเปียกน้ำเประเปื้อนโคลนไม่สามารถหาผ้าผืนเปลี่ยนได้ พระพุทธเจ้าได้เห็นถึงความยากลำบากนั้นจึงมีพุทธบัญญัติให้ภิกษุแสวงหาผ้าและรับผ้ากฐินได้ เป็นเวลาหนึ่งเดือนหลังออกพรรษาชาวบ้านจึงได้จัดผ้าจีวรนำมาถวายพระภิกษุในช่วงเวลาดังกล่าวจนกลายเป็นประเพณีทำบุญกฐินมาจวบจนปัจจุบันก่อนการทำกฐินเจ้าภาพจะต้องจองวัดและกำหนดวันทอดกฐินล่วงหน้าเตรียมผ้าไตรจีวรพร้อมอัฐบริขารและเครื่องไทยทาน มีการบอกบุญแก่ญาติมิตรตอนเช้าในพิธีจะแห่ขบวนกฐินเพื่อนำไปทอดที่วัด และแห่กฐินเวียนประทักษิณรอบอุโบสถ ๓ รอบ จึงทำพิธีถวายผ้ากฐินจากปูมผ้ายจนสามารถนำไปทอดให้เสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาเริ่มทำเชื่อว่าจะได้บุญมากกว่าอย่างอื่น

ครอง ๑๔ คือแนวทางหรือข้อวัตรที่ประชาชนทั่วไปตลอดจนผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติ ๑๔ ข้อเป็นจารีตประเพณีและทำนองคลองธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของบ้านเมืองซึ่งอาจสรุปได้ ๓ ประการคือ สำหรับพระมหากษัตริย์และผู้ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติสำหรับพระสงฆ์องค์เจ้า และสำหรับบุคคลธรรมดาสามัญ พึงปฏิบัติในส่วนที่ชาวบ้านถือปฏิบัติต่อตัวเองและชาวบ้าน มีดังนี้

- ๑) เมื่อได้ข้าวใหม่หรือผลหมากรากไม้ ให้บริจาคแก่ผู้มีศีลแล้วตนเองจึงบริโภคและให้ญาติพี่น้องด้วยกัน
- ๒) อย่ามีความโลภ อย่าใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย อย่ากล่าวคำหยาบ
- ๓) ให้ทำศาลพระภูมิไว้บริเวณบ้านของตนเองเพื่อบูชา
- ๔) ให้ล้างเท้าก่อนขึ้นบ้าน
- ๕) เมื่อถึงวัน ๗, ๘ ค่ำ ๑๔, ๑๕ ค่ำ ให้สมมาก้อนเส้า สมมาแม่ขึ้นบันได สมมาผักตุงเหียน
- ๖) ให้ล้างเท้าก่อนนอนเวลากลางคืน
- ๗) ถึงวันศีลให้เอาดอกไม้ ธูปเทียน สมมาผัว และให้เอาธูปเทียนถวายพระ
- ๘) ถึงวันศีลดับ ศีลเพ็ง (แรม ๑๔ ค่ำ, ขึ้น ๑๕ ค่ำ) ให้นิมนต์พระมาสวดมนต์บ้านหรือใส่บาตร
- ๙) เมื่อพระภิกษุเข้าปริวาสกรรม ให้มีขันข้าวตอก ดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องอัฐบริขารไปถวายพระ
- ๑๐) เมื่อเห็นพระภิกษุเดินผ่านให้นั่งลงแล้วยกมือไหว้ แล้วค่อยเจรจา
- ๑๑) อย่าเหยียบเงาพระภิกษุ ผู้ถือศีลบริสุทธิ์ (อย่าหมิ่นประมาทพระ)
- ๑๒) อย่าเอาอาหารที่กินแล้วไปให้พระภิกษุ รวมถึงสามเณรด้วย
- ๑๓) อย่าเสพเมถุนในวันศีล วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา
- ๑๔) เมื่อมีพระมาบิณฑบาตอย่าให้พระคอย เวลาใส่บาตรอย่าให้มือแตะบาตร ภิกษุหรือสามเณรห้ามใส่รองเท้า ห้ามกางร่ม ห้ามเอาผ้าปิดหัวเวลาใส่บาตร

ความเชื่อ

การถือฤกษ์ยามในการปลูกเรือน ในเดือนยี่ เดือนสี่ เดือนหก เดือนเก้า เดือนสิบสองถือเป็นฤกษ์ที่ดีในการปลูกเรือน โดยเฉพาะในเดือนหกและเดือนเก้า

ปลูกต้นไม้มงคลในภาคอีสานถือว่าต้นไม้เป็นมงคลอย่างหนึ่ง หากปลูกให้ถูกทิศทางจะเกิดความสุข ความเจริญ คตินี้ปรากฏในภาคกลางเช่นเดียวกัน ต้นไม้มงคลตามทิศของภาคอีสาน มีดังนี้

ทิศบูรพา - ปลูกกลุ่ม ก้าม กระถิน มะพร้าว หมาก พลุ

ทิศอาคเนย์ - ปลูกต้นยอ

ทิศทักษิณ - ปลูกมะม่วงมะเฟือง มะไฟ

ทิศหรีด - ปลูกต้นคูณ สะเดา ขนุน

ทิศปัจฉิม - ปลูกมะขาม มะยม

ทิศพายัพ - ปลูกมะกรูดมะนาว

ทิศอุดร - ปลูกต้นหมากต้น(พุทรา)

ทิศอีสาน - ปลูกดอกกรัก ต้นแพง

ภูตผี วิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ปูตา เจ้าที่เจ้าทาง ซึ่งถ้ามีการเจ็บป่วยโดยที่ไม่ทราบสาเหตุ ชาวบ้านจะสันนิษฐานไว้ก่อนว่า เกิดจากผีเข้า ผิดผี หรือไม่ก็ลบลู่เจ้าที่เจ้าทาง จะต้องหาผู้เฒ่าผู้แก่ไปขอขมา เป็นต้น

ผีตาแฮก ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นผีเฝ้าไร่นาเมื่อชาวบ้านเข้าหักร้างถางพง เพื่อแปรสภาพที่ดินไปเป็น ที่นาพวกเขาจะทำพิธีเชิญผีตาแฮกตนหนึ่งมาเป็นผู้เฝ้ารักษาที่นาและข้าวกล้าแต่ละปีเจ้าของนา จะต้องทำพิธีเช่นสังเวยก่อนลงไถนา และเมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จแล้วจะต้องแบ่งข้าวสีเกวียน (จำลอง เล็กๆ) ให้แก่ผีตาแฮกด้วย

คะลำเป็นสิ่งที่ต้องห้ามที่ทำลงไปแล้วไม่ดีไม่งาม เกิดโทษภัยเกิดเสนียดจัญไรแก่ตนและผู้อื่น เช่น

- หญิงยืนเยี้ยว คะลำ (ห้ามผู้หญิงยืนเยี้ยว)
- ย่างข้ามพาข้าว คะลำ (ห้ามเดินลัดวงอาหาร)
- นั่งตมประตู นั่งตมขึ้นไต้ นั่งหมอน นั่งกลางผู้เฒ่า คะลำ
- นอนหันหัวไปทางตาเว็นตก คะลำ (ห้ามนอนหันหัวไปทางทิศตะวันตกเพราะทิศตะวันตก

เป็นทิศที่ให้ผีหรือคนตายนอนหันหัวไป)

- ไทเหือนเดียวกันกินบ่พร้อมกัน ผู้น้อยกินก่อนผู้ใหญ่ เมียกินก่อนผัว คะลำ
- นุ่งห่มผ้าทางกลับ - ใช้ตีนเชี่ยเสื้อผ้า คะลำ
- ผัวเมียผิดกัน ข่มเหงกัน ด่าป้อยญาติกัน คะลำ

อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๑๑๙ กลุ่ม

ตารางที่ ๑๓แสดงข้อมูลวิสาหกิจชุมชนอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ปี๒๕๖๕

ลำดับ ที่	รหัสทะเบียน	ชื่อวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง	จำนวน สมาชิก
๑	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๓๗	กลุ่มมันสำปะหลังแปลงใหญ่ ม.๑ ต.โนนสะอาด	๑๘๘ หมู่ ๑ ต.โนนสะอาด อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๑๐๖๗๙๖๘๖	๓๒
๒	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๗๐	แปลงใหญ่ข้าวสทกรณอำเภอเวียง ใหญ่	๒ หมู่ ๑๓ ต.โพนนาฬียง อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๕๗๗๐๓๖	๔๒
๓	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๔๐	กลุ่มมัดหมี่ทอผ้าไหมไทนา ม.๒ ต.คอนนิม	๘๑ หมู่ ๒ ต.คอนนิม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๖๕๑๑๕๒๙๑๐	๙
๔	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๙	พืชสมุนไพร คอนนิมพัฒนา ม.๙ ต.คอนนิม	๑๖๕ หมู่ ๙ ต.คอนนิม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๐๒๘๑๖๑๘๖	๑๔
๕	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๙	แปลงใหญ่มันสำปะหลังบ้านท่า เยียมหมู่ ๑๐ ตำบลโพนนาฬียง	๒๘ หมู่ ๑๐ ต.โพนนาฬียง อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๒๐๒๖๑๖๔๘	๒๙
๖	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๓๖	นาแปลงใหญ่นาโพธิ์ ม.๒ ต.โนน สะอาด	๑๘๕ หมู่ ๒ ต.โนนสะอาด อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๖๖๑๔๘๒๙๒๘	๕๔
๗	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๕๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านชีท้าววังเงิน ม. ๖ ต.โนนทอง	๑๑๐ หมู่ ๖ ต.โนนทอง อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๓๐๓๑๙๔๒๖	๓๓
๘	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๕๒	ชมรมแปรรูปสมุนไพรบะแค ม.๕ ต.เวียงใหญ่	๑๐๗ หมู่ ๑ ต.เวียงใหญ่ อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๙๑๓๘๐๙	๑๐
๙	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๓๕	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๕ ต. โนนสะอาด	๔๒ หมู่ ๕ ต.โนนสะอาด อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๖๒๑๐๙๑๒๘๒	๓๒
๑๐	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๕๑	แปรรูปผักหวานป่าเวียงใหญ่ใจ เกษตรต.เวียงใหญ่	๑๐๘ หมู่ ๑ ต.เวียงใหญ่ อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๙๕๖๙๖๗๔๓	๗
๑๑	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๘	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านป่า แดงต.คอนนิม	๖๓ หมู่ ๕ ต.คอนนิม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๒
๑๒	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๓๔	กลุ่มโคขุนบ้านนาโพธิ์ ม.๙ ต.โนน สะอาด	๓๐๙ หมู่ ๙ ต.โนนสะอาด อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๔๔๖๔๑๘	๘
๑๓	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๘	สัมมาชีพบ้านโนนจันทิก ม.๔ ต. โพนนาฬียง	๑๓๘ หมู่ ๔ ต.โพนนาฬียง อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๗๘๕๔๘๔๖๗	๑๒
๑๔	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๗	กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจบ้าน คอนนิมม.๑ ต.คอนนิม	๒๓ หมู่ ๑ ต.คอนนิม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๗๘๕๕๕๙๓๙๐	๑๐
๑๕	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๖	กลุ่มเกษตรไร่นาผสมผสาน	๑๔๘ หมู่ ๖ ต.คอนนิม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๕๒๔๑๘๔๔๖	๓๒
๑๖	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๗	นาแปลงใหญ่ บ้านหนองแดง ม.๒ ต.โพนนาฬียง	๗๓ หมู่ ๒ ต.โพนนาฬียง อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๖๒๑๐๑๙๖๗๒	๔๑
๑๗	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๖	ผักปลอดสารพิษบ้านดอนหัน ม. ๓ ต.โพนนาฬียง	๔๑ หมู่ ๓ ต.โพนนาฬียง อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๙๓๕๒๗๒๖๓๐	๔๒
ลำดับ ที่	รหัสทะเบียน	ชื่อวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง	จำนวน สมาชิก

๑๘	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๕	กลุ่มผลิตภัณฑ์ผักหวานเวียดนาม (ผักชยา)	๗๑ หมู่ ๕ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๐๒๕๖๗๔	๘
๑๙	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๕๐	กลุ่มเลี้ยงแพะขุน ต.แวงใหญ่	๑๕๒ หมู่ ๑ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๙๙๔๐๐๔๘๖	๑๕
๒๐	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๔๙	ศูนย์ข้าวชุมชนแวงพัฒนา	๗๘ หมู่ ๖ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๘๔๐๐๖๒๘	๒๐
๒๑	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๓๓	กลุ่มแพะและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	๑๒ หมู่ ๒ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๙๓๔๘๔๕๙๔๗	๑๐
๒๒	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๔	ศูนย์ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านใหม่ นาเพียงม.๑	๑๓๑ หมู่ ๑ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๖๑๓๓๑๓๑๕๐	๖๑
๒๓	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโจดใหญ่	๑๑๓ หมู่ ๕ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๒๐
๒๔	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๔๘	องค์กรสตรีเทศบาล ตำบลแวงใหญ่	๔๖ หมู่ ๒ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๖๕๐๔๘๗๐๒	๔๒
๒๕	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๒	ศูนย์ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านร่มโพธิ์ทอง	๑๙๖ หมู่ ๑๓ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๙๘๑๓๐๘๑๖๖	๒๕
๒๖	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดอนหัน	๒๖๗ หมู่ ๓ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๖๔
๒๗	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๕	กลุ่มเลี้ยงแพะขุนบ้านโคกสว่าง ม.๗ ต.คอนนิม	๕๖ หมู่ ๗ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๐๒๔๕๐๖๕	๗
๒๘	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๖๐	กลุ่มตัดเย็บและแปรรูปผ้าขาวม้าบ้านใหม่มาเพียง	๑๓๑ หมู่ ๑ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๔๓๕๖๒๒	๓๓
๒๙	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๔๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองกระรอก,เมืองทอง	๓๗ หมู่ ๔ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๒๕๙๓๔๗๑	๙
๓๐	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๓	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนใหญ่	๘๒ หมู่ ๒ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๒
๓๑	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๓๒	เกษตรกรผู้เลี้ยงและอนุรักษ์โคไทยต.โนนสะอาด	๘๓ หมู่ ๖ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๗๘๑๑๕	๘
๓๒	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๕๘	ศูนย์ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านใหม่ นาเพียงพัฒนา	๑๐๐ หมู่ ๑๔ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๖๑
๓๓	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๔๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านรัตนาวดี ต.โนนทอง	๒๒๗ หมู่ ๒ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๖๑๑๐๕๕๕๙๖	๔๕
๓๔	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๕๗	กลุ่มผลิตดอกไม้จันทร์บ้านร่มโพธิ์ทอง	๑๑๕ หมู่ ๑๓ ต.ใหม่มาเพียง อ.แวงใหญ่จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๙๐๕๙๐๒๔๔๖	๑๖
๓๕	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๒๙	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านคอนนิม	๖ หมู่ ๑ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๒๖
๓๖	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๓๐	ตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านโนนแก่น้อย	๕๗ หมู่ ๘ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๐

ลำดับ ที่	รหัสทะเบียน	ชื่อวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง	จำนวน สมาชิก
๓๗	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๒๗	กลุ่มเกษตรพึ่งพาตนเอง ม.๙ ต. คอนนิม	๒๗๒ หมู่ ๙ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๘
๓๘	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๒๖	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านดงบัง	๕ หมู่ ๔ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๒๑
๓๙	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๔๗	ถักกระเป๋าเชือกกลมบ้านโนน ข้าต.โนนทอง	๖ หมู่ ๔ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๘๗๓๗๓๐๙๐	๑๕
๔๐	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๔๓	กลุ่มเกษตรกรรมผู้เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ บ้านโนนทองใต้	๗๕ หมู่ ๑๐ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๕
๔๑	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดอนโจด	๙๓ หมู่ ๖ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๕
๔๒	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๒๔	กลุ่มแม่บ้านแปรรูปผ้าไหมบ้าน ดอนโจด	๑๑๘ หมู่ ๖ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๐๐๑๙๖๐๐	๒๑
๔๓	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๒๓	กลุ่มเกษตรกรรมผู้เลี้ยงสัตว์ ม.๗	๔ หมู่ ๗ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๕๖๐๙๗๐๐๒	๓๖
๔๔	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๔๑	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนทองใต้ ม. ๑๐	๗๓ หมู่ ๑๐ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๕๗๓๔๐๗๐	๒
๔๕	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๕๔	กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านดอนหัน ม.๓	๒๖๘ หมู่ ๓ ต.ใหม่นาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๓๒
๔๖	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๓๐	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ด้วยกี่กระตุก ตำบลโนนทอง	๔๕ หมู่ ๑ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๕๒๘๓๔๐๗	๓๐
๔๗	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๔๓	กลุ่มออมวันละ ๑ บาท บ้านดอน หัน	๑๑๓ หมู่ ๓ ต.ใหม่นาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๐๔๐๒๕๗๔๑	๘๒
๔๘	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๒๙	กลุ่มทอเสื่อกก บ้านโนนแดง	๑๙ หมู่ ๕ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๗๔๕๘๘๐๓๔	๑๕
๔๙	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๑๑	กลุ่มอนุรักษ์ไก่ชนไทย ต.คอนนิม	๒๗ หมู่ ๑ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๔๓๔๙๖๔๐๓	๕๔
๕๐	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๑๐	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอน โจด	๖๑ หมู่ ๖ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๓๓
๕๑	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๑๙	อุตสาหกรรมเย็บผ้าในครัวเรือน	๑๙๑ หมู่ ๑ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๑๘
๕๒	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๒๖	กลุ่มเลี้ยงหม่อนไหมตำบลแวง ใหญ่	๕๙ หมู่ ๒ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๙๗๑๘๑๒๐๕๙	๑๓
๕๓	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๐๙	สภาชุมชนบ้านโนนใหญ่	๙๖ หมู่ ๒ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๖๒๑๒๐๑๙	๑๕
๕๔	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๓๘	กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ตำบลใหม่นาเพียง	๙๗ หมู่ ๔ ต.ใหม่นาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๔๔๑๘๘๐๔๗	๔๔
๕๕	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๑๗	กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อขยายพันธุ์	๒๔ หมู่ ๑ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๒๑๑๒๒๘๓๙	๑๙

ลำดับ ที่	รหัสทะเบียน	ชื่อวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง	จำนวน สมาชิก
๕๖	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๐๘	ศูนย์เรียนรู้คันทนาใหญ่นา ๑ ไร่ได้ ข้าว ๑๐๐ ถัง	๓๒ หมู่ ๓ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๗๒๓๔๕๕๓๖	๑๑
๕๗	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๑๖	ผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ม.๑๑	๑๙๒ หมู่ ๑๑ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่จ. ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๖๐๐๓๑๑๘๐	๒๕
๕๘	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๐๕	กลุ่มกองทุนข้าวพันธุ์ดีบ้านดงบัง ม.๔	๔๘ หมู่ ๔ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๘
๕๙	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๑๘	ชมรมผู้สูงอายุตำบลโนนทอง	๒๔๗ หมู่ ๒ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๖๒๖๐๒๗๓๒	๕๔
๖๐	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๐๔	กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อตำบลคอนนิม	๗๘ หมู่ ๖ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๔๔๑๘๘๘๕๗	๓๕
๖๑	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๓๐	กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อ หมู่๒	๑๒๔ หมู่ ๒ ต.โพนนาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๖๒๒๑๘๗๑๘	๗
๖๒	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๑๑	กลุ่มส่งเสริมอาชีพทำนาด้วยปุ๋ย อินทรีย์ชีวภาพ	๑๒๔ หมู่ ๑ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๖๒๓๖๔๕๑๓	๔๗
๖๓	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๒๒	กลุ่มข้าวคุณภาพดี	๒๒ หมู่ ๖ ต.โพนนาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๙๒๗๙๓๑๙๗	๑๔
๖๔	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๑๑	กลุ่มเลี้ยงสัตว์โนนสะอาด ม.๑	๘๑ หมู่ ๑ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๙
๖๕	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๑๕	กลุ่มมัดหมี่บ้านหนองแดง	๓๑ หมู่ ๒ ต.โพนนาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๗๙๗๑๐๔๑๙	๒๕
๖๖	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๒-๐๐๐๑	ศูนย์ข้าวชุมชนอำเภอ.แวงใหญ่	๓๗ หมู่ ๗ ต.โพนนาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๓๓๖๙๑๕๕๒	๓
๖๗	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๑๔	กลุ่มแม่บ้านออมทรัพย์ผ้าไหม บ้านใหม่พัฒนารุ่งโรจน์	๗๑ หมู่ ๑๔ ต.โพนนาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์	๔๓
๖๘	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๐๓	กลุ่มหม่อนไหมวิสาหกิจชุมชนต. โนนสะอาด	๒๑๕ หมู่ ๓ ต.โนนสะอาด อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๑๕๗๔๒๑๗๐	๒๘
๖๙	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๑๑	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนอง แดง ม.๒ ต.โพนนาเพียง	๖๗ หมู่ ๒ ต.โพนนาเพียง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๙๓๗๔๕๗๔๙๘	๘๐
๗๐	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๑๘	กลุ่มเกษตรชุมชนบ้านปะแค	๒๐ หมู่ ๕ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๔๓๔๐๐๐๗๐	๑๗
๗๑	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๑๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลแวงใหญ่ ม. ๕	๑๘ หมู่ ๕ ต.แวงใหญ่ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๗๘๕๖๘๓๕๘	๒๑
๗๒	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๐๓	กลุ่มข้าวชุมชนตำบลคอนนิม	๙๖ หมู่ ๒ ต.คอนนิม อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๑๗
๗๓	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๐๙	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้าน หนองแซง	๖๕ หมู่ ๗ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๓๓
๗๔	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๐๘	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้าน โนนข่า	๓๔ หมู่ ๔ ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๐๔๑๒๑๗๑๘	๑๕๑

ลำดับ ที่	รหัสทะเบียน	ชื่อวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง	จำนวน สมาชิก
๗๕	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๐๔	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนแดง	๒๐ หมู่ ๕ ต.โนนทอง อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๔๓๒๗๘๓๑๓	๒๑
๗๖	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๐๖	กลุ่มทอผ้าไหมพื้นบ้านบ้านเมือง ทอง	๑๐๘ หมู่ ๗ ต.วางใหญ่ อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๗๙๕๒๙๕๕๑	๑๗
๗๗	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๐๗	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าไหม โจดใหญ่	๑๒๔ หมู่ ๕ ต.ใหม่มาเพียง อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๔๓๔๐๐๐๓๙	๒๗
๗๘	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๐๕	กลุ่มปุยชีวภาพบ้านเมืองทอง	๒๐๗ หมู่ ๗ ต.วางใหญ่ อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๑๘๗๓๘๙๕๕	๒๓
๗๙	๔-๔๐-๑๓-๐๔/๑-๐๐๐๔	กลุ่มโคเนื้อบ้านเมืองทอง	๑๑๔ หมู่ ๗ ต.วางใหญ่ อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๙๘๔๑๑๗๕๐	๒๓
๘๐	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๐๕	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าไหม มัดหมี่บ้านดอนหัน	๑๓๕ หมู่ ๓ ต.ใหม่มาเพียง อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๔๓๔๐๐๐๕๕	๘๐
๘๑	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๐๓	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านร่มโพธิ์ ทอง	๑๑๕ หมู่ ๑๓ ต.ใหม่มาเพียง อ.วาง ใหญ่จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๔๓๔๐๐๐๖	๓๕
๘๒	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๐๒	กลุ่มเลี้ยงโคขุนโนนสะอาด	๖๒ หมู่ ๑ ต.โนนสะอาด อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๙๙๑๗๙๖๙๕	๑๐
๘๓	๔-๔๐-๑๓-๐๕/๑-๐๐๐๑	ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าว ชุมชนโนนสะอาด	๔ หมู่ ๑ ต.โนนสะอาด อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๙๙๑๗๙๖๙๕	๓๐
๘๔	๔-๔๐-๑๓-๐๑/๑-๐๐๐๑	กลุ่มแม่บ้านโคกสว่าง	๖๑ หมู่ ๗ ต.คอนนิม อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์ ๐๘๗๒๓๑๗๘๙๑	๒๒๒
๘๕	๔-๔๐-๑๓-๐๒/๑-๐๐๐๑	ศูนย์ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบล ใหม่มาเพียง	๓๗ หมู่ ๗ ต.ใหม่มาเพียง อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่น โทรศัพท์ ๐๘๑๓๖๙๑๕๕๒	๒๑๖
๘๖	๔-๔๐-๑๓-๐๓/๑-๐๐๐๑	ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าว ตำบลโนนทอง	๗ หมู่ ๑ ต.โนนทอง อ.วางใหญ่ จ.ขอนแก่นโทรศัพท์	๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวางใหญ่ จังหวัดขอนแก่น, ๑๐ ก.พ. ๒๕๖๕

๕) ไฟฟ้าอำเภอวางใหญ่ อยู่ในเขตรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอพล มีหน่วยบริการไฟฟ้าย่อยอำเภอวางใหญ่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการให้บริการแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าในปี ๒๕๕๘จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๖,๙๑๑ ราย ปริมาณการใช้ไฟฟ้า ๘๒๑,๕๒๘.๗๑ หน่วย มูลค่าการใช้ไฟฟ้า ๓,๑๕๖,๙๘๑.๗๖ บาท (ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอพล ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๒)

๖) การประปาการใช้น้ำโดยส่วนมากในหมู่บ้านจะมีระบบประปาหมู่บ้าน หรือใช้น้ำร่วมกัน นอกจากนั้นยังมีการใช้น้ำจากบ่อบาดาล และบ่อส่วนตัว ซึ่งมีบางส่วนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลวางใหญ่ใช้น้ำประปาจากการประปาอำเภอชนบท

๗) สื่อสารและโทรคมนาคม:มีที่ทำกาโทรประณีย์ จำนวน ๑ แห่ง

๑.๖.๘ สภาพเศรษฐกิจ

อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น มีร้านค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายของส่ง ร้านขายของทั่วไป จำนวน ๓๓๐ ร้าน

ร้านค้าขายสินค้าเฉพาะ เช่น ร้านวัสดุก่อสร้าง ร้านขายวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการทำการเกษตร เช่น ร้านปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช ร้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องจักรทางการเกษตร ร้านค้าเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑๐ ร้าน

ร้านอื่น ๆ เช่น ร้านเสริมสวย ร้านซ่อมรถ ร้านตัดกระจก ร้านรับซื้อของเก่า ร้านขายโทรศัพท์ จำนวน ๔๖ ร้าน

มีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาเวียงใหญ่ ๑ แห่ง

บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ๒ แห่ง

โรงแรม ๑ แห่ง ได้แก่โรงแรมอิงนารีสอร์ท มีห้องพักจำนวน ๑๐ ห้อง

นอกจากนี้ยังมีสหกรณ์การเกษตร ๒ แห่ง คือ สหกรณ์การเกษตรเวียงใหญ่ จำกัด ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลใหม่ณาเพียงและสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตเวียงใหญ่ จำกัด หมู่ที่ ๑ ตำบลใหม่ณาเพียง

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)อำเภอเวียงใหญ่ มีการลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ปี ๒๕๕๙จำนวน ๖๔ กลุ่ม ได้แก่

๑) กลุ่มทอผ้าไหมวิสัยวรรณ สิมหลวง ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ลายล็อกเต่าประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๒) กลุ่มทอเสื่อกกบ้านโคกสว่างผลิตภัณฑ์เสื่อกกประเภทของใช้

๓) กลุ่มจักสานจากเถาวัลย์บ้านโคกสว่างผลิตภัณฑ์จักสานเถาวัลย์ประเภทของใช้

๔) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านคอนนิม ผลิตภัณฑ์ผ้าโสร่งไหม , ผ้าขาวม้า , ผ้าคลุมไหล่ , ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๕) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองแดง ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดหมี่ลายนกยูง ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๖) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านดอนหัน ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๗) กลุ่มทอเสื่อกกตำบลเวียงใหญ่ ผลิตภัณฑ์พวงกุญแจ , ตะกร้า , ตะแกรง , หวด , กระติบข้าว , เสื่อพับ ประเพณีของใช้

๘) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านดอนโจด ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๙) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนชา ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๑๐) กลุ่มจักสานทำจากไม้ไผ่ ผลิตภัณฑ์ไซ ประเพณีของใช้

๑๑) กลุ่มทอผ้าฝ้ายอมสิริธรรมชาติด่านนาโพธิ์ ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ , ปอกลหมอน , ผ้าถุงมัดหมี่ , ผ้าตัดเสื้อ , ผ้าคลุมไหล่ , ผ้าพันคอ , เสื้อสำเร็จรูป , กระเป๋า ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกายและของใช้

๑๒) กลุ่มออมทรัพย์ทอผ้าไหมสุภาพ แสนจันทร์ ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๑๓) กลุ่มแม่บ้านโคกสว่าง ผลิตภัณฑ์ขนมจีนอบแห้ง , ข้าวแตนสมุนไพร , ข้าวแตน(รสหวาน) , ข้าวแตนพันหน้า (สมุนไพร) , ประเภทอาหาร

๑๔) กลุ่มทอเสื่อกกบ้านดอนบาลไท ผลิตภัณฑ์เสื่อกก ๓ พับ ประเพณีของใช้

๑๕) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโนนแก่น้อย ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๑๖) กลุ่มทอผ้าไหมโจดใหญ่ ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ลายผีเสื้อ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๑๗) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านใหม่มาเพียง ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ลายนกยูง ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๑๘) กลุ่มทอผ้าฝ้ายตำบลโนนทอง ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า , ทอผ้าฝ้าย ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๑๙) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกสว่าง ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายนาครไทย ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๒๐) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองทุ่ม ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายผีเสื้อ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๒๑) กลุ่มหม่อนไหมวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๒๒) กลุ่มทอเสื่อกกบ้านนาโพธิ์ ผลิตภัณฑ์เสื่อกก ประเพณีของใช้

๒๓) กลุ่มจักสานผู้สูงอายุตำบลโนนทอง ผลิตภัณฑ์ข้อง ประเพณีของใช้

๒๔) กลุ่มออมทรัพย์ทอผ้าไหมบ้านใหม่มาเพียงพัฒนา ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่, ผ้าสร่งไหม ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๒๕) กลุ่มทอเสื่อกกบ้านชีท้าววังเงิน ผลิตภัณฑ์เสื่อกก ประเพณีของใช้

๒๖) กลุ่มทอเสื่อกกรัตนะ หมู่ที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เสื่อกกลายขอ ประเพณีของใช้

๒๗) กลุ่มทอเสื่อกกรัตนะวดี หมู่ที่ ๑๑ ผลิตภัณฑ์เสื่อกกลายไท ประเพณีของใช้

๒๘) ศูนย์เรียนรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรอำเภอแวงใหญ่ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าเอนกประสงค์ , กระเป๋าเป้ , กระเป๋าสตรี , กระเป๋าสะพายข้าง , กระเป๋าใส่โทรศัพท์ ประเพณีของใช้

๒๙) ศิลาพรฟาร์มเห็ด ผลิตภัณฑ์เห็ดหลินจือผ่านอบแห้ง ประเพณีอาหาร

๓๐) ศูนย์ส่งเสริมและผลิตภัณฑ์ข้าวชุมชน ผลิตภัณฑ์ข้าวฮางมะลิ ๑๐๕ , ข้าวกล้องมะลิ , ข้าวฮางสามสายพันธุ์ , ข้าวฮางหอมนิล , ข้าวฮางไรซ์เบอร์รี่ , ข้าวฮางมะลิแดงข้าวกล้องลิ้มผิว , ข้าวฮางลิ้มผิว ประเพณีอาหาร

๓๑) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านร่มโพธิ์ทอง ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๓๒) กลุ่มแม่บ้านแปรรูปผ้าไหมบ้านดอกจืด ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าไหม , รองเท้าผ้าไหม , รองเท้าหนังเทียม , เนคไทผ้าไหม , พวงกุญแจ ประเพณีของใช้

๓๓) กลุ่มแม่บ้านเลี้ยงหม่อนไหม ทอผ้าไหมบ้านดอนบาลไท ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่ลายปูจ๋า , ผ้าพันคอไหม ประเพณีผ้าและเครื่องแต่งกาย

๓๔) กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านโนนแก่น้อย ผลิตภัณฑ์กระเป๋าเอกสาร , กระเป๋าเดินทาง, กระเป๋าเครื่องสำอางค์ , เสื้อฝ้ายแกมไหม , เสื้อฝ้าย ประเพณีของใช้ , ผ้าและเครื่องแต่งกาย

๓๕) กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านดอนบาลไท ผลิตภัณฑ์แจ่วบองสมุนไพร , น้ำพริกนรก, น้ำพริกเผา , น้ำพริกตาแดง ประเพณีอาหาร

๓๖) นางวิญญาพร แสงวงษ์ ผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์ ประเพณีของใช้

๓๗) นายสิทธิชัย ปลัดศรีช่วย ผลิตภัณฑ์ / โต๊ะคอมพิวเตอร์

๓๘) กลุ่มจักรสานตระกร้าบ้านโนนข่า ผลิตภัณฑ์กระเป๋าเอกสาร

๓๙) นางสาวมณี พาแก้ดำ ผลิตภัณฑ์กระเป๋า

๔๐) กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านโนนใหญ่ ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่

๔๑) นางถวิล วิรุณละพันธ์ ผลิตภัณฑ์ข้าวฮาง

๔๒) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านป่าแดง ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่

๔๓) กลุ่มมัดหมี่ทอผ้าไหมไธนา

- ๔๔) กลุ่มจักสานโนนสวรรค์
- ๔๕) กลุ่มวิสาหกิจศูนย์ข้าวโนนทอง
- ๔๖) กลุ่มจักสานโนนจันทิก
- ๔๗) กลุ่มทอเสื่อกกสัมมาชีพดอนบานไท
- ๔๘) กลุ่มดอกไม้จันทน์นาโพธิ์
- ๔๙) กลุ่มเกษตรปลอดสารดงบัง
- ๕๐) กลุ่มสัมมาชีพโนนใหญ่
- ๕๑) กลุ่มตระกล้าพลาสติกบะแค
- ๕๒) กลุ่มจักสานดอนบานไท
- ๕๓) กลุ่มวิสาหกิจศูนย์ข้าวแวงใหญ่
- ๕๔) กลุ่มตัดเย็บและแปรรูปผ้าขาวม้า
- ๕๕) กลุ่มทำขนมบ้านร่มโพธิ์ทอง
- ๕๖) กลุ่มทอผ้าไหมบ้านดงบัง
- ๕๗) กลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนทอง
- ๕๘) กลุ่มขนมบ้านโนนทอง
- ๕๙) กลุ่มตัดเย็บผ้าไหมโนนทอง
- ๖๐) สกุลศรีปลาสาม
- ๖๑) กลุ่มสัมมาชีพโสภโผ
- ๖๒) สัมมาชีพกุศุมหากเห็บ
- ๖๓) กลุ่มเลี้ยงหม่อนทอผ้าไหมดอนโจด
- ๖๔) กลุ่มแคนตาลูปปลอดสารมิ่งขวัญ
- ๖๕) กลุ่มจักสานบ้านโนนข้า

ประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเปรียบเทียบปีที่ผ่านมากับปีปัจจุบันข้อมูลยอดจำหน่าย ๓ ปี

ย้อนหลัง

ปี ๒๕๖๒ = ๖๕,๒๗๘,๑๐๕ บาท

ปี ๒๕๖๓ = ๗๑,๒๖๕,๖๔๒ บาท

ปี ๒๕๖๔ = ๑๓๐,๐๐๙,๙๔๔ บาท

เฉลี่ย ๓ ปี ๒๖๖,๕๕๓,๖๙๑

ประมาณการรายได้ ปี ๒๕๖๕ = ๑๕๗,๐๙๑,๙๓๓ บาท

มีแนวโน้มการเพิ่มยอดจำหน่าย OTOP มากขึ้น เนื่องจากมีกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้ความสนใจในการลงทะเบียนมากขึ้น และมีการส่งเสริมสนับสนุนในการเพิ่มช่องทางการตลาดต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ (เฟสบุ๊ก ไลน์) การจัดงานกระตุ้นเศรษฐกิจและการเปิดตลาดนัดชุมชน

ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น กลุ่มผลิตสินค้า OTOP ที่สำคัญ

- กลุ่มแม่บ้านโคกสว่าง หมู่ที่ ๗ ตำบลคอนนิม ได้ ๕ ดาว ผลิตภัณฑ์เด่น คือ ข้าวแตนสมุนไพร ยอด

การจำหน่ายปีละ ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- กลุ่มศูนย์ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ข้าวชุมชน หมู่ที่ ๗ ตำบลใหม่นาเพียง ได้ ๕ ดาว ผลิตภัณฑ์เด่น คือ ข้าวฮางสมุนไพร ยอดการจำหน่ายปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทอผ้าไหมบ้านใหม่นาเพียงพัฒนา หมู่ที่ ๑๔ ตำบลใหม่นาเพียง ได้ ๔ ดาว ผลิตภัณฑ์เด่น คือ ผ้าไหมมัดหมี่ ยอดการจำหน่ายปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

- กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านนาโพธิ์ หมู่ที่ ๙ ตำบลโนนสะอาด ได้ ๔ ดาว ผลิตภัณฑ์เด่น คือ ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ยอดการจำหน่ายปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๖.๙ สถานที่ท่องเที่ยว

๑) มหาวิทยาลัยปูนา (แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม)

ศูนย์ปฏิบัติธรรมมหาวิทยาลัยปูนา สาขาวัดสระเกษ ตั้งอยู่ที่บ้านแขวงใหญ่ ตำบลแขวงใหญ่ อำเภอแขวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ประวัติ เริ่มสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยสร้างในพื้นที่ที่เป็นป่าช้าเดิม มีเนื้อที่ ๓๘ ไร่ สาเหตุที่ได้ชื่อว่ามหาวิทยาลัยปูนา เพราะมีปูนามาก โดยพระครูสารธรรมาภรณ์ (หลวงปู่เฉย ญาณธโร) เจ้าอาวาสวัดสระเกษ เป็นผู้นำในการก่อสร้างโดยเน้นแนวคิดในการอนุรักษ์ป่าและสัตว์ท้องถิ่น คือปูนาเอาไว้ โดยภายในจะมีปูนับล้าน ๆ ตัว และภายในบริเวณดังกล่าว ได้สร้างรูป ๑๒ ราศี เอาไว้ ให้ได้ทำบุญตามราศีเกิดของตน มีบ้านสร้างเป็นรูปตัวปู สามารถเข้าไปอาศัยได้ เข้าไปปักกลด เหมาะแก่ผู้ที่จะไปปฏิบัติธรรมเป็นอย่างมาก มีบ้านคนจนเพื่อเป็นอุทาหรณ์สอนใจแก่พุทธศาสนิกชน เป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมของอำเภอ และที่สำคัญเป็นที่ตั้งของพระธาตุเจดีย์ศรีแขวงใหญ่

๒) กุ๊สระสิงห์

เป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ประจำตำบล มีพระพุทธรูปเก่าแก่ที่ยังคงเหลืออยู่ข้างพระประธานองค์ใหญ่ ขนาดหน้าตักกว้างประมาณ ๔ เมตร ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ บ้านนาโพธิ์ ตำบลโนนสะอาด อำเภอแขวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

๓) แหล่งหินตัดภูคอกม้า

ภูคอกม้าเป็นเขาหินทราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒๐๐ – ๒๔๐ เมตร จัดอยู่ในกลุ่มหินโคราช เนื้อหินละเอียดสีเทา เป็นแหล่งหินตัดทรายสมัยโบราณ ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งที่ค้นพบในภาคอีสาน ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนทอง อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๑.๗.๑ ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมืองที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย

จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินพบว่าในอำเภอแวงใหญ่สามารถจำแนกการใช้ที่ดินได้เป็น ๕ ประเภทหลักคือพื้นที่เกษตรกรรมพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างพื้นที่ป่าไม้พื้นที่น้ำและพื้นที่อื่นๆซึ่งรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๙

ตารางที่ ๑๔ สภาพการใช้ที่ดินอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑	พื้นที่นา	๘๑,๐๒๕	๕๗.๑๙
๒	พื้นที่ไร่	๒๒,๖๗๕	๑๖.๐๕
๓	ไม้ยืนต้น	๕,๓๒๒	๓.๗๕
๔	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๖,๗๑๖	๔.๗๕
๕	พื้นที่ป่า	๑,๔๘๔	๘.๘๑
๖	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕,๗๐๑	๔.๐๒
๗	พื้นที่น้ำ	๖,๐๓๕	๔.๒๕
๘	ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑๓๓	๐.๐๙
๙	ไม้ผล/พืชสวน	๔๓๒	๐.๓๐
๑๐	พื้นที่ลุ่ม	๑,๑๐๔	๐.๗๗
๑๑	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๖	๐.๐๑
๑๒	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๓๐	๐.๐๒
รวม		๑๔๑,๖๗๓	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๐-๒๕๖๑)